

ת"פ 18658/08/19 - מדינת ישראל נגד אימן הייב

בית משפט השלום בנצרת

ת"פ 18658-08-19 מדינת ישראל נ' הייב
תיק חיצוני: 575047/2017

בפני כבוד השופטת רות שפילברג כהן
מאשימה מדינת ישראל
נגד
נאשם אימן הייב

החלטה

בפניי בקשה להורות על מחיקתו של כתב האישום עקב אי קיום חובת יידוע.

נגד הנאשם הוגש ביום 8/8/2019 כתב אישום המייחס לו עבירות של פריצה לרכב וגניבה מרכב שבוצעו, עפ"י הנטען, בלילה שבין 29/12/2017 ל- 30/12/2017. לטענת הנאשם, שהושמעה במועד ההקראה הראשון ביום 13/11/2019 (ע"י בא כוחו הקודם), הנאשם לא קיבל כלל יידוע טרם הגשת כתב האישום. מעיון בחומר החקירה הסיק בא כוחו של הנאשם, עו"ד שחם, כי מכתב יידוע נשלח לכתובת שגויה. בעותק שנמצא בתיק החקירה של מכתב יידוע הופיעה הכתובת "זרזיר ת.ד. 89". ב"כ הנאשם טען כי הנאשם, המתגורר בזרזיר, מחזיק בתיבת דואר שמספרה 89 בישוב נהלל (ולא בזרזיר כפי שצוין על מעטפת מכתב היידוע).

משלא התקבל כל יידוע טרם הגשת כתב האישום, הופרה עפ"י הנטען זכותו של הנאשם להשמיע את טענותיו טרם הגשת כתב האישום בישיבת שימוע מול המאשימה. מכאן התבקשה הוראה למחוק את כתב האישום.

בתגובתה הכתובה של המאשימה, התנגדה המאשימה לבקשה למחוק את כתב האישום. המאשימה הודיעה כי לנאשם שתי כתובות רשמיות הרשומות במשרד הפנים. הראשונה היא כתובת בית מגוריו בזרזיר והשניה הנה כתובת למשלוח דואר בתיבת דואר מספר 00089 בנהלל. צוין, כי מחמת שגגה שלחה המאשימה את מכתב היידוע לכתובת המגורים של הנאשם בכפר זרזיר יחד עם ציון ת.ד. 89,

(תיבת הדואר בנהלל). מכאן חזר המכתב כשעליו הציון "לא נדרש". המאשימה ציינה כי מדובר בטעות אנוש בתום לב, בעטיה המכתב לא נשלח לכתובת הנכונה. המאשימה התייחסה לקריטריונים שנקבעו בפסיקה באשר ל"הגנה מן הצדק" וטענה כי קריטריונים אלה לא מצדיקים צעד קיצוני של מחיקת כתב האישום בשל השגגה שנפלה בטיפול בתיקו של הנאשם. עוד נטען, כי ניתן לרפא את הפגם בדרך של שימוע בדיעבד והוצהר כי הנאשם מוזמן להשמיע טענותיו, בלא שכתב האישום שהוגש נגדו יימחק, וכי המאשימה תשמע את טענותיו בנפש חפצה ומתוך פתיחות לקלוט ואף להשתכנע במקום שיש בדברים ממש.

לאחר שעיינתי בתגובת המאשימה, לאחר ששמעתי את טענותיו של הנאשם ע"י באי כוחו שהתחלפו בינתיים, מצאתי כי על אף הפגם שנפל במילוי חובתה של המאשימה ליידוע טרם אישום, אין הצדקה למחיקת כתב האישום.

חובת היידוע הינה חובה מהותית אשר אי מילוייה יש בו מימד של אי צדק כלפי נאשם. אין צורך לומר כי אדם אשר מודע לו כי הוא נאשם בהליך פלילי, מבלי שלהודעה דרמטית כזו קדמה הודעה על כוונת המאשימה להגיש כתב אישום, חווה טלטלה. נאשם אשר אינו מקבל יידוע, מאבד את זכותו למנוע את רוע הגזירה, ולשכנע שלא להאשימו. יחד עם זאת, בבואנו לבחון את מידת הפגיעה באמות הצדק ואת השאלה לגבי הסעד לו זכאי הנאשם, יש לבדוק מהי בפועל תוצאת המחדל, האם ניתן לתקן את הפגיעה בדרך שאיננה כה דרסטית כמבוקש, וכן אם התנהגות הרשות כלפי הנאשם נגועה בדורסנות, באי צדק חמור או ברשלנות רבתי.

במקרה נשוא ענייננו, הפעלת הכללים המשפטיים שנקבעו בבית המשפט העליון לגבי ההגנה מן הצדק מביאה למסקנה כי לא מדובר בפגיעה אנושה בכללי הצדק.

דוקטרינת הגנה מן הצדק הוכנסה ע"י המחוקק לדיני העונשין בתיקון משנת 2007 של חוק סדר הדין הפלילי, סעיף 149(10). לנאשם בפלילים עומדת זכות טיעון במקרים בהם נעשה לו עוול על ידי הרשות. עוד קודם לכן התייחס בית המשפט העליון למבחן בהם נבדקים מחדלי הרשות בהליך הפלילי. מדובר במבחן משולש (ע"פ 4855/02, מ"י נ' בורוביץ'), בו יש, בשלב ראשון, לבחון את הפגמים שנפלו ולעמוד על עוצמתם, בשלב השני יש לבחון אם ההליך הפלילי פוגע קשות בתחושות צדק והגינות, ולסיום, בשלב השלישי יש לבחון אמצעי מתון ומידתי שניתן לרפא בו את הפגם ללא ביטולו של כתב האישום.

בענייננו, שוכנעתי כי נסיבות אישיות של הנאשם, שעניינן החזקת שתי כתובות רשמיות שרשומות במשרד הפנים, הביאו לשגגה בתום לב של המאשימה. שגגה זו מתבטאת בציון כתובת שגויה על המעטפה של מכתב היידוע, בעקבותיה חזר המכתב שנשלח לנאשם מבלי שהובא לידי.

אמנם רצוי שטעויות מסוג זה לא יפלו, ואולם לא מדובר בהתנהגות מתעמרת של הרשות, אף לא ברשלנות בלתי נסבלת.

הנזק שנגרם לנאשם מסתכם, עפ"י הנתונים שהובאו בפניי, במניעת אפשרות לשימוע, וכן באותה הפתעה בלתי נעימה, אשר אין לזלזל בה, שנגרמה לו כשהתברר לו שהוא כבר נאשם בפלילים. אין בנזק האמור, ובו בלבד, לשכנע בנחיצות צעד דרסטי של מחיקת כתב אישום, בהינתן כי המאשימה שגתה בתום לב.

באי כוחו של הנאשם, עו"ד שחם באחד הדיונים הקודמים, ועו"ד אבו-אחמד שוב היום, נשאלו ע"י בית המשפט אם קיימת טענה ספציפית אשר מניעת שימוע פגעה בסיכויי השמעתה. מיותר לציין כי אין חובה על באי כוחו של הנאשם או הנאשם לחשוף את טענותיהם, והם אכן נמנעו מלהפנות לטענה ספציפית כלשהי כאמור. לנוכח עמדה זו, לא מצאתי כי סיכויי הטיעון של הנאשם יפגעו מהותית אם יושמעו כעת בפני המאשימה, בהתאם להזמנתה את הנאשם לבוא ולטעון ככל אשר ימצא לנכון.

לגופו של ענין, מצאתי לא פעם בעבר, ובתיקים אחרים, כי הזמנות לשימוע בדיעבד נשאו פרי והביאו להסכמות בין הצדדים, ובמקרים מסוימים אף להסכמת המאשימה למחוק את כתב האישום.

שוכנעתי שלנאשם סיכוי להנות משימוע הוגן, גם אם בדיעבד.

אשר על כל האמור לעיל, בקשתו של הנאשם למחוק את כתב האישום נדחית. הנאשם מתבקש להשיב לאישום כעת, אלא אם יבקש הזדמנות לדחות את המענה כדי לקיים שימוע בדיעבד אצל המאשימה.

ניתנה היום, ט"ו תמוז תש"פ, 07 יולי 2020, בנוכחות הצדדים.